

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/10/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124224097
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124224097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti BerCar s.r.o., Bratislava, Galvániho 14, IČO: 31 403 743, zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Košice, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406, proti žalovanej obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 154,50 Eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7C/29/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7C/29/2024 je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) spis pôvodne vedený pod sp. zn. 1Up/252/2024 postúpil Mestskému súde Bratislava IV ako príslušnému súdu na prejednanie sporu z dôvodu podaného návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením nesúhlasil a predložil spis vedený pod sp. zn. 7C/29/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že ide o obchodnoprávny vzťah (§ 261 ods. 1 Obchodného zákonníka) medzi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti, kedy sa žalobkyňa, ako právny nástupca právneho predchodcu (spoločnosti HASTEX spol. s r.o.) voči žalovanej domáha nároku na nevyplatené poisťné plnenie z titulu zmluvy o havarijnom poistení. Preto je zrejmé, že nárok sa týka podnikateľskej činnosti strán sporu, čo do predmetu podnikania, teda ide o nárok obchodnoprávnej povahy. Keďže predmet sporu má obchodnoprávny charakter, je potrebné ho prejednať a rozhodnúť na kauzálnom príslušnom

Mestskom súde Bratislava III.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, preskúmaním sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákona č. 428/2004 Z. z. a zákona č. 757/2004 Z. z.) sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa § 261 ods. 1, 8 a 9 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „Obchodný zákonník“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

13. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri posudzovaní povahy

sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

14. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

15. V predmetnom spore sa žalobkyňa, ako právny nástupca spoločnosti HASTEX spol. s r.o. titulom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12. decembra 2023, domáha zaplata 154,50 Eur s príslušenstvom z titulu plnenia z havarijného poistenia z dôvodu, že dňa 19. septembra 2023 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle VW Touareg, EČV: K., ktorého vlastníkom bola spoločnosť HASTEX spol. s r.o. Náklady na opravu vozidla boli v zmysle priloženej faktúry vo výške 1.427,43 Eur s DPH. Právny predchodca žalobkyne si u žalovanej uplatnil nárok na úhradu poistného plnenia v celkovej výške 1.427,43 Eur. Žalovaná po ukončení šetrenia priznala predchodkyni žalobkyne poistné plnenie (po odpočítaní spoluúčasti 150 Eur) vo výške 1.122,93 Eur. Rozdiel medzi účtovanou a priznanou sumou tak predstavuje 154,50 Eur s prísl., ktorá pohľadávka bola následne predmetom zmluvy o postúpení medzi spoločnosťou HASTEX spol. s r.o. a žalobkyňou.

16. Podľa skutkových tvrdení uvedených v žalobe poistnú zmluvu (havarijné poistenie), z ktorej nároky si žalobkyňa (právny nástupca poisteného) voči žalovanej (poisťovňa) uplatňuje, uzatvorila žalovaná s právnym predchodcom žalobkyne ako obchodnou spoločnosťou, IČO: 17 312 396, t. j. ide o spor medzi dvoma podnikateľmi, nakoľko postúpením pohľadávky sa jej obchodný charakter nemení. Žalobkyňou požadované poistné plnenie bolo vyvodzované zo vzájomného záväzkového vzťahu jej právneho predchodcu, ktorého obsahom v obchodnoprávných vzťahoch môžu byť pohľadávky a dlhy „súkromnoprávneho“ charakteru. Obchodné záväzkové vzťahy vznikajú nielen v rámci predmetu podnikania (činnosť základná), ale aj z činností súvisiacich s predmetom podnikania (činnosť akcesorická). Právny predchodca žalobkyne a žalovaná medzi sebou uzavreli zmluvný záväzok, a teda medzi nimi existoval priamy zmluvný vzťah, pričom požadované plnenie bolo vyvodzované práve z havarijného zmluvného poistenia motorového vozidla vo vlastníctve predchodcu žalobkyne, ktorá zmluva bola uzavretá medzi predchodcom žalobkyne (poisteným) a žalovanou (poisťovňou). Preto medzi žalobkyňou (ktorá postúpením pohľadávky vstúpila do všetkých práv a povinností poistenej spoločnosti) a žalovanou v tomto prípade ide o obchodný záväzkový vzťah, a to s poukazom na ustanovenie § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorá kogentná právna norma vyjadruje spôsob úpravy obchodných záväzkových vzťahov, t. j. ustanovuje podmienky, po splnení ktorých sa obligatórne uplatní úprava Obchodného zákonníka v záväzkových vzťahoch ako lex specialis ku všeobecnej úprave vykonanej v Občianskom zákonníku.

17. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že uplatnený nárok na náhradu poistného plnenia vyplýva z titulu havarijného poistenia motorového vozidla, preto medzi stranami sporu ide o obchodnoprávny vzťah v zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka.

18. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore s účinnosťou od 01. júna 2023 (§ 22 písm. a) CSP) je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III s tým, že k preskúmaniu kauzálnej príslušnosti došlo v súlade s § 40 CSP veta za bodkočiarkou, do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.